

to neplyne z §§ 1, 2 zákona č. 501/1917 ř. z. a č. 145/1934 Sb. z. a n. Stačí proto k platnosti pojistné smlouvy, když se strany napřed dohodnou v jakékoli formě, všeobecně podle zákona přípustné, v hrubých rysech o předpokladech pojistné smlouvy a když se později dohodnou i o jednotlivostech, tudíž i o prémiové sazbě a o výši prémie. Dohoda o výši prémie může se tedy státi i dodatečně, a to i mlčky (§ 863 obč. zák.). Je-li výše prémie uvedena teprve v pojistce, ač o ní dříve nebylo ještě jednáno, a jestliže pojistník s výší prémie v pojistce uvedenou souhlasí, nejde tu o prémii ustanovenou jednostranně pojišťovnou, nýbrž o prémii dohodnutou. Tak se to stalo právě v souzeném případě. Neboť žalující pojišťovny přijaly dopisem ze dne 23. září 1930 v zásadě návrh žalované na pojištění a upozornily ji, že pojištění bude vyúčtováno za nových, nyní v platnosti jsoucích sazeb, neuvedly však výši prémie. Že nebyl řečený dopis anulován dopisem pojišťovny ze dne 12. července 1930, vyložil případně již odvolací soud a plyne to zcela zřejmě z předposledního odstavce dopisu. Rovněž případně odůvodnil odvolací soud, že žalovaná mlčky schválila výši prémie uvedenou přesně teprve v pojistce ze dne 5. srpna 1932, č. 1,271.359, dovodiv ze zjištěných skutečností závěr, že žalovaná učinila jen bezvýsledné pokusy, aby přiměla pojišťovnu k použití nižší sazby a snížení prémie, nikoliv že učinila rozhodný, jasný a určitý projev (§§ 861, 863, 869, obč. zák.), že nesouhlasí s pojistnou smlouvou za použitých sazeb. Není proto dovolání ve věci důvodné. Přisvědčiti jest jedině výtce, že žalobkyním byly neprávem přisouzeny 6% úroky ode dne splatnosti jednotlivých premií. Tu nešlo o nepřípustnou námitku přednesenou teprve v odvolacím řízení (§ 482, odst. 1, c. ř. s.), nýbrž o výtku nesprávného právního posouzení, neboť hned v první stolici bylo předneseno a rozsudkem zjištěno, že žalovaná obdržela pojistku dne 28. září 1932. Ten skutkový přednes stačil k tomu, aby soud s právního hlediska posoudil, od kdy jest žalovaná firma v prodlení s placením premií. A to je úkolem soudu, neboť strana nemusí vysloviti svůj právní názor, a stačí, když to bylo skutkově předneseno. Před obdržením pojistky nebyla žalované známa výše premií, aspoň to nebylo zjištěno, a nebylo také zjištěno, že věděla o dni splatnosti. Dověděla-li se to vše teprve obdržením pojistky dne 28. září 1932, nebyla až do té doby v prodlení s placením premií (§ 1333 obč. zák.), protože den jejich splatnosti byl určen teprve pojistkou. Povinnost k placení premií nastala tudíž teprve dnem 28. září 1932 a proto bylo omezení povinnosti žalované k placení 6% úroků na dobu od dotčeného dne.

Čís. 16081.

Předpis stanov stavebního a bytového družstva, že funkce členů představenstva jsou čestné a nesmějí se jim dávatí jakékoli hmotné odměny kromě skutečných výloh s funkcí spojených, neplatí o činnosti, jež nesouvisí s funkcí člena představenstva, jako jest činnost správce družstevního domu.

Byla-li někomu svěřena správa družstevního domu za odměnu, záležící ve slevě nájemného na určitou dobu, nesmí vnucený správce uvedeného domu tuto smlouvu porušiti a žádati zvýšení nájemného.

(Rozh. ze dne 5. května 1937, Rv I 521/37.)

Žalobce jest od 30. března 1936 vnuceným správcem domu č. p. 556 v B. Žalovaný, který je členem družstva »L. o.«, byl vnuceným správcem uvědoměn, že sleva nájemného, které se mu dostalo usnesením valné hromady uvedeného družstva, je nepřípustná a neplatná, a že proto žádá plné nájemné. Ježto žalovaný odepřel platiti zvýšené nájemné, dal mu vnucený správce výpověď. Proti této výpovědi podal žalovaný včas námitky, v nichž uplatňuje protiprávnost výpovědi, ježto jí bylo porušeno ujednání mezi žalovaným a družstvem, které jest i pro vnucenou správu závazné a jímž byla žalovanému svěřena nevypověditelně na deset let usnesením valné hromady družstva administrativní správa domu č. p. 556 v B. Tu správu řádně vykonává, aniž odporuje vnucené správě, a jest ochoten ji i nadále vykonávati. Za vykonávání správy nedostává platu, ale má byt za levnější nájemné. Podle § 21 stanov řečeného družstva může býti členu dána výpověď jen tehda, nesplní-li povinnosti vyplývající z nájemní smlouvy, nebo vyskytnou-li se jiné důležité důvody. U žalovaného takových důvodů není a navrhuje proto zrušení výpovědi. Vnucený správce odůvodnil výpověď ustanovením § 21 stanov uvedeného družstva a přednesl, že žalovaný byl za svou funkci honorován podceněním bytu, a to odporuje § 4 stanov, podle něhož funkce členů představenstva jsou čestné a nesmějí se jim dávat jakékoli hmotné odměny kromě skutečných výloh s funkcí spojených. Podle uvedeného předpisu jest ujednání mezi orgány družstva a žalovaným nicotné. Mimo to pozbyl žalovaný sjednané výhody zavedením vnucené správy. Soud první stolice ponechal výpověď v platnosti. D ů v o d y: Jest zjištěno, že byla usnesením společné schůze představenstva a dozorčí rady dotčeného družstva ze dne 14. července 1933 povolena žalovanému sleva činže 100 Kč čtvrtletně a usnesením téže schůze ze dne 10. ledna 1935 svěřena mu funkce administrativního správce domu č. p. 556 v B. do konce roku 1944 za dosavadních podmínek a prováděné dosud pouze jako projev uznání, kteréžto opatření schválila valná hromada dne 20. července 1936. Dále má soud za zjištěno, že žalovaný byl na valné hromadě dne 11. června 1933 zvolen do dozorčí rady a na valné hromadě 20. července 1935 místopředsdou družstva, kteroužto funkci zastával ještě v době výpovědi. Nemůže tudíž býti sporu o to, že žalovaný je členem představenstva a že se na něho vztahují stanovy jako lex contractus, tedy i § 4 stanov. Soud má pochybnosti, že sleva činže poskytnutá žalovanému je hmotnou odměnou. Svědek František V., bývalý předseda představenstva družstva, výslovně potvrdil a soud vzal za prokázáno, že žalovaný za svou námahu měl býti honorován ujednaným platem, který se podle dohody odpočítával z nájemného. Dopisem ministerstva sociální péče z 30. června 1936 zjistil soud, že vnucený správce byl ministerstvem pouká-

zán, aby trval na placení nájemného v původní výši, ježto předpisy o stanovení výše nájemného jsou pro všechny členy stejné a honorování funkcí přenecháním bytu za levnější nájemné je vůbec nepřípustné. Se zřením na uvedená zjištění dospěl soud k přesvědčení, že porušením § 4 stanov nastala u žalovaného důležitá závada, opravňující k výpovědi dle § 21 stanov, a uznal, že výpověď je po právu. Nerozhoduje podle názoru soudu, zda žalovaný funkce správce vykonával či nikoli. Podotýká se jen, že názor žalovaného, že vnucený správce jest úmluvami družstva vázán, není správný, ježto vnucený správce není vázán závazky, které nebyly v pozemkové knize zapsány. Žalovaný pak ani netvrdil, že by ujednání o slevě činže bylo v pozemkové knize vyznačeno. O d v o l a c í s o u d zrušil výpověď.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Je přisvědčiti názoru odvolacího soudu, že předpis § 4 stanov stavebního a bytového družstva »L. a« v P., podle něhož funkce členů představenstva jsou čestné a nesmějí se jim dávatí jakékoliv hmotné odměny kromě skutečných výloh s funkcí spojených, nelze vztahovati na takovou činnost, která s funkcí člena představenstva nesouvisí. Nelze přece žádati, aby člen představenstva konal pro družstvo práce stavební nebo domovnícké zdarma. Žalobce sám připouští, že nelze představenstvu brániti, aby dalo obstarávati úkony správy domu za plat určité osobě, míní však, že to musí býti jen osoba cizí. Pro to však není v přednesu stran žádného podkladu. Když se tedy jmenované družstvo na společné schůzi představenstva a dozorčí rady dne 10. ledna 1935 usneslo svěřiti žalovanému funkci administrativního správce nájemního družstva domu č. p. 556 v B. na dobu až do konce roku 1944 za odměnu záležící ve slevě nájemného, valná hromada pak dne 20. července 1935 usnesení to schválila a žalovaný funkci tu přijal, jde o platnou smlouvu uzavřenou mezi ním a družstvem, kterou musí i vnucený správce se zřetelem na ustanovení § 111 ex. ř. respektovati, a není oprávněn ji porušovati zvýšením nájemného, tím méně jest oprávněn vypovídati žalovaného z bytu proto, že se zvýšení nájemného vzepřel. Řečená platně sjednaná smlouva mezi družstvem a žalovaným nepřestala zahájením vnucené správy dotčeného domu dne 30. března 1936 tím, že snad žalobce jako vnucený správce od té doby sám vykonává funkce administrativního správce onoho domu. Činí-li tak skutečně, je to jeho věcí, ale podle uvedené smlouvy má funkce ty vykonávati žalovaný a vnucený správce má jen povinnost kontroly, ježto není vnuceným správcem žalovaného, nýbrž družstva a jest vnucenou správou podle § 99 ex. ř. omezeno toliko družstvo jako dlužník, nikoliv žalovaný. Žalobce jako vnucený správce družstva má jen též práva jako družstvo samo. I když tedy snad žalobce jako vnucený správce vykonává sám administrativní správu domu č. p. 556 v B., nepozbyl tím žalovaný, který byl a jest ochoten administrativní správu domu dále vésti, nároku na smlouvenou úplatu (§ 1155 obč. zák.)